ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1972

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΤΣΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Χρήστου Λαδᾶ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 3230.221-23 & 3237.283-86

ΑΘΗΝΑ, ΕΤΟΣ 28ο, ΑΡ. 8377 ● ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΕΣ 2,50

ΤΑ ΝΕΑ

16 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΕ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

Τρομερό σιδηροδρομικό δυστύχημα

149 ΝΕΚΡΟΙ

781 ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ

Τή νύχτα σέ πόλη τοῦ Μεξικοῦ

Ἐπέστρεφαν ἀπό προσκύνημα

ΣΑΛΤΙΛΛΟ (Μεξικό), 7. Ἀσσοσιέϊτεντ Πρές

Ἑκατόν σαράντα ἐννέα νεκροί, 781 τραυματίες εἶναι ὁ τραγικός ἀπολογισμός τοῦ σιδηροδρομικοῦ δυστυχήματος πού σημειώθηκε χθές τή νύχτα κοντά στήν πόλη Σαλτίλλο καί πού χαρακτηρίζεται σάν μιά ἀπό τίς μεγαλύτερες καταστροφές στήν ἱστορία τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Μεξικοῦ. Ἐπιβατική ἁμαξοστοιχία, μέ 24 βαγόνια, ἐκτροχιάσθηκε, σέ ἀπόσταση 10 χιλιομέτρων ἀπό τό Σαλτίλλο καί τά περισσότερα θύματα παγιδεύθηκαν σέ τέσσερα βαγόνια, τά ὁποῖα ἔγιναν ἀμέσως παρανάλωμα τῆς φωτιᾶς. Ἀπό τούς τραυματίες, οἱ 25 βρίσκονται σέ ἀπελπιστική κατάσταση.

Τά νοσοκομεῖα πέντε πόλεων τῆς περιοχῆς ἔχουν γεμίσει μέ τραυματίες, ἐνῶ σπεύδουν ἀεροπορικῶς, γιατροί καί νοσοκόμοι ἀπό τήν Πόλη τοῦ Μεξικοῦ. Κατά πᾶσα πιθανότητα τό δυστύχημα ὀφείλεται σέ ὑπερβολική ταχύτητα πού εἶχε ἀναπτύξει τό τραῖνο. Ἡ ἐκτροχίασή του ἔγινε σέ κάποια στροφή.

Ἀπό τά 24 βαγόνια, τά 17 ἀνετράπησαν. Συνολικά, τό τραῖνο εἶχε 1.564 ἐπιβάτες, πού ἐπέστρεφαν ἀπό προσκύνημα στό ναό τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, στό Ρεάλ Ντέ Κατόρτσε, στό Βόρειο Μεξικό. Ἐκκλήσεις γιά ἐθελοντές αἱμοδόσες μεταδίδονται συνεχῶς ἀπό ὅλους τούς μεξικανικούς ραδιοσταθμούς. Ἡ ἀναγνώριση τῶν θυμάτων εἶναι σχεδόν ἀδύνατη, γιατί τά περισσότερα πτώματα εἶναι ἀπανθρακωμένα ἤ ἔχουν τελείως παραμορφωθῆ.

«Τά βαγόνια ἔπεσαν τό ἕνα πάνω στό ἄλλο καί ἔχουν σχηματίσει ἕνα λόφο παλιοσιδεριῶν», δήλωσε ἐκπρόσωπος τῶν Σιδηροδρόμων. «Προσπαθοῦμε νά μεταφέρουμε γερανούς γιά νά σηκώσουμε τά βαγόνια, μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θά ὑπάρχουν ἐπιζῶντες κάτω ἀπό αὐτά».

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Μεξικοῦ Λουΐς Ἐσσεβερία κήρυξε τή σημερινή μέρα σάν ἡμέρα πένθους γιά ὁλόκληρη τή χώρα.

Τά ἕξη μέλη τοῦ προσωπικοῦ τῶν δύο ἀτμομηχανῶν τῆς ἁμαξοστοιχίας συνελήφθησαν.

Ἡ χθεσινή τραγωδία εἶναι ἡ δεύτερη ἀπό ἀπόψεως ἀριθμοῦ θυμάτων. Πρίν ἀπό 30 χρόνια, μιά ἁμαξοστοιχία, πού μετέφερε καί ἐκείνη προσκυνητάς, συγκρούσθηκε μέ ἕνα φορτηγό τραῖνο, μέ ἀποτέλεσμα νά σκοτωθοῦν 500 ἀπό τούς ἐπιβάτες της.

Ἀπό τό φοβερό σιδηροδρομικό δυστύχημα, πού συνέβη χθές στό Μεξικό — ἕνα ἀπό τά χειρότερα στήν ἱστορία τῆς χώρας αὐτῆς. Νεκροί 149 τουλάχιστον, τραυματίες 781, ὅλοι σχεδόν προσκυνηταί.

(Τηλεφωτογραφία τοῦ Γιουνάϊτεντ Πρές καί τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου).

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΕΝΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

"Ἀμεσες ἐκλογές ζητεῖ ὁ Ντεμιρέλ

ΕΠΙΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ

ΑΓΚΥΡΑ, 7. Ἀσσοσιέϊτεντ Πρές.

Πρωτοφανῆ σέ σφοδρότητα ἐπίθεση κατά τῶν Στρατιωτικῶν ἐξαπέλυσε χθές ὁ πρώην πρωθυπουργός τῆς Τουρκίας Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ, ὁ ὁποῖος ζήτησε νά γίνουν ἐκλογές στή χώρα, τονίζοντας ὅτι «οὔτε τό ἑλληνικό πρότυπο, οὔτε ἡ φόρμουλα τοῦ Γιαχία Χάν ἀποτελοῦν μορφές διακυβερνήσεως πού προβλέπονται ἀπό τό τουρκικό Σύνταγμα». Ὁ Ντεμιρέλ, μιλώντας σέ ἐπαρχιακό Συνέδριο τοῦ Κόμματος τῆς Δικαιοσύνης, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀρχηγός, εἶπε ὅτι τό στρατιωτικό καθεστώς τοῦ Γιαχία Χάν, στό Πακιστάν, ἔχασε τό μισό ἔδαφος τῆς χώρας (Μπάγκλα Ντές) καί ἄφησε τούς Πακιστανούς φίλους μας μέ ἕνα τρομακτικό χρέος.

«Ἔχουμε τό βρεταννικό, τό γερμανικό ἤ τό γαλλικό ὑπόδειγμα πού μποροῦμε νά μιμηθοῦμε, ἐν τούτοις ὅμως ὁρισμένα μυαλά στήν Τουρκία ἐξακολουθοῦν νά εἶναι κολλημένα στήν ἰδέα τοῦ ἑλληνικοῦ ὑποδείγματος, πρόσθεσε ὁ Ντεμιρέλ. Ὅλοι γνωρίζουν τί ἐπιφέρει σέ μιά χώρα ἡ διακυβέρνησή της ἀπό στρατιωτικούς».

Ὁ κ. Ντεμιρέλ, τόν ὁποῖο, ὅπως εἶναι γνωστό, ἀνέτρεψαν οἱ Στρατιωτικοί τό 1971, ἐπετέθη ἐναντίον τῆς ἀναμίξεως τῶν Στρατιωτικῶν στήν πολιτική ζωή τῆς χώρας, ἀπό τά παρασκήνια, ὅπως γίνεται στήν Τουρκία. «Τό σημερινό σύστημα, πού δημιουργεῖ ἀμφιβολίες, ὑποψίες καί διαστάσεις, εἶναι καταστρεπτικό», εἶπε.

Οἱ ἡγέτες τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων εἶχαν ἀναγκάσει τόν Ντεμιρέλ νά παραιτηθῆ, μέ τό γνωστό τελεσίγραφό τους, στίς 12 Μαρτίου, ἀπειλώντας νά καταλάβουν τήν ἀρχή καί ἀπό τότε ἔχουν ὑποστηρίξει, ἀπό τά παρασκήνια, μιά σειρά ἀπό κυβερνήσεις συνασπισμοῦ.

Ὁ ἀρχηγός τοῦ Κόμματος τῆς Δικαιοσύνης ζήτησε νά ἐπιταχυνθοῦν οἱ ἐκλογές, οἱ ὁποῖες κανονικά πρόκειται νά διεξαχθοῦν τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1973 καί τό Κόμμα τῆς Δικαιοσύνης πιστεύει ὅτι θά τίς κερδίση. Ἀλλά εἶναι ἀμφίβολο ἄν οἱ Στρατιωτικοί θά δεχθοῦν τόν Ντεμιρέλ σάν πρωθυπουργό.

"Ἐληξε ἡ προανάκριση

ΔΥΟ ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΣΤΟΝ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ

Ὑπεύθυνη ἀνακοίνωση

Τέλειωσε χθές ἡ προανάκριση πού ἔκανε τό Κεντρικό Λιμεναρχεῖο Πειραιώς γιά τό πολύνεκρο δυστύχημα τῶν ναυπηγείων τοῦ Σκαραμαγκᾶ. Ἀπό τήν προανάκριση προέκυψαν εὐθῦνες γιά τούς Κωνσταντῖνο Θεοδώρου, ὑπεργοδηγό καί Ἀναστάσιο Χαρσμῆ, φύλακα πυρασφαλείας, οἱ ὁποῖοι κατά τόν χρόνο τοῦ δυστυχήματος εἶχαν ὑπηρεσία στό ἐπισκευαζόμενο δεξαμενόπλοιο «Ἔσσο Κρίστομπαλ». Ἡ κατηγορία πού τούς ἀπηγγέλθη εἶναι ἀνθρωποκτονία ἐξ ἀμελείας. Ἡ σχετική δικογραφία ἀπεστάλη χθές στήν Εἰσαγγελία Ἀθηνῶν. Σχετική ἀνακοίνωση ἐξεδόθη χθές ἀπό τό Γραφεῖο Τύπου τοῦ Ὑπουργείου Ναυτιλίας - Μεταφορῶν καί Ἐπικοινωνιῶν.

Ὁ Θεοδωράκης ἐκθέτει τό θέμα τῆς ἐπιστροφῆς

ΑΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΝ ΦΕΡΝΟΥΝ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ἄν καί ἡ πρωϊνή ἐφημερίδα, πού δημοσίευσε προχθές τή συνέντευξη Θεοδωράκη, γράφει σήμερα ὅτι ὁ συνθέτης θά βρίσκεται στήν Ἑλλάδα τό Δεκέμβριο, τακτοποιουμένου τοῦ θέματος τῶν τραγουδιῶν του καί γενικώτερα τῆς μουσικῆς του δραστηριότητος, ὁ ἴδιος, σέ χθεσινοβραδυνή τηλεφωνική συνέντευξή του πρός τά «Νέα» δέν ἀφήνει νά φαίνεται κάτι παρόμοιο σχετικά μέ τήν ἐπιστροφή του. Ἡ πρωϊνή ἐφημερίδα διατυπώνει τήν πρόβλεψη σάν προκύψασα ἀπό χθεσινή μακρά τηλεφωνική συνομιλία συνεργάτου της μέ τό διάσημο μουσικοσυνθέτη καί πρώην βουλευτή τῆς Ε.Δ.Α.. Ἡ ἴδια ἐφημερίδα γράφει ὅτι ἡ κυβέρνηση δέν ἔχει ἀντίρρηση γιά τήν ἐπιστροφή του.

Οἱ πληροφορίες τῶν «Νέων» εἶναι οἱ ἀκόλουθες: Ὁ Μίκης Θεοδωράκης «οὔτε εἶχε οὔτε ἔχει» ἐπαφές μέ τήν ἑλληνική κυβέρνηση γιά τό θέμα τῆς ἐπιστροφῆς του στήν Ἑλλάδα. Αὐτό δήλωσε χθές τό βράδυ, σέ τηλεφωνική συνομιλία πού εἶχε μέ συνεργάτη τῶν «Νέων». Οἱ πρῶτες λέξεις πού εἶπε ὁ δημοφιλής συνθέτης στά «Νέα», ὀπαντώντας στό ἐρώτημα «θά ἐπιστρέψης στήν Ἑλλάδα;» ἦταν:

«Εἶμαι κατάπληκτος ἀπ' ὅλη αὐτή τήν ἱστορία. Δέν ἐπιβεβαιώνω, νοιώθω σύγχυση καί κατάπληξη. Ὅ,τι ἔγινε καί γίνεται, εἶναι τελείως ἀναπάντεχο γιά μένα. Τίς προϋποθέσεις, πάντως, γιά τήν ἐπιστροφή μου, τίς ἔθεσα, στή συνέντευξη πού παραχώρησα χθές (προχθές) σέ πρωϊνή ἀθηναϊκή ἐφημερίδα».

Σέ νέο ἐρώτημα, γιά τό ἄν πρόκειται νά ἐπιστρέψη στήν Ἑλλάδα, ὁ Μίκης Θεοδωράκης ἀπάντησε: «Ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ἐκπλήρωση τῶν προϋποθέσεων πού διετύπωσα στήν προχθεσινή μου συνέντευξη». Σέ συνέχεια, τόνισε: «Ὅλα αὐτά μέ αἰφνιδίασαν, δεδομένου ὅτι τά πάντα ἐξελίχθηκαν ἀστραπιαῖα, ἔπειτα ὁπό μιά συνέντευξη πού ἔθιγε καθαρῶς καλλιτεχνικά προβλήματα. Ἐν συνεχείᾳ προκλήθηκα νά ἀπαντήσω ἄν θέλω νά γυρίσω ἤ ὄχι στήν πατρίδα μου. Ἀπάντησα, ἁπλῶς, ὅτι θέλω νά γυρίσω. Καί νομίζω, ὅτι αὐτό εἶναι δικαίωμα καί καθῆκον κάθε πατριώτη. Αὐτά εἶναι τά γεγονότα».

Στό ἐρώτημα «τί ἄλλο ἔχεις νά προσθέσης στό θέμα τῆς ἐπιστροφῆς σου;», ὁ Μίκης Θεοδωράκης ἔδωσε τήν παρακάτω ἀπάντηση: «Ἡ ραγδαία ἐξέλιξη τῆς ὑποθέσεως κατέπληξε πρῶτον ἀπ' ὅλους ἐμένα. Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι τελείως αἰφνιδιασμένος καί δέν ἔχω νά πῶ τίποτα πέραν τῶν ὅσων ἤδη εἶπα».

Μίκης Θεοδωράκης

— Εἶχες καμμιά ἐπαφή μέ τήν κυβέρνηση γιά τό θέμα τῆς ἐπιστροφῆς σου;

— Οὔτε εἶχα, οὔτε ἔχω.

Ὁ Μίκης Θεοδωράκης ἔκλεισε τή συνομιλία του μέ τόν συνεργάτη τῶν «Νέων», ἀναφέροντας ὅτι στό τέλος τοῦ μηνός φεύγει μέ τό συγκρότημά του στόν Καναδᾶ, ὅπου, ἀπό τίς 30 Ὀκτωβρίου ὡς τίς 20 Νοεμβρίου, θά δώση σειρά ἀπό συναυλίες.

Τό πρωϊνό ρεπορτάζ τῆς προαναφερθείσης πρωϊνῆς ἐφημερίδος ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ὁ Μίκης Θεοδωράκης, θά ἐπιστρέψη στήν Ἑλλάδα πιθανώτατα στίς ἀρχές ἤ τά μέσα Δεκεμβρίου. Αὐτό προέκυψε ἀπό χθεσινή μακρά τηλεφωνική συνομιλία μέ τόν διακεκριμένο μουσικοσυνθέτη καί τέως βουλευτή τῆς ΕΔΑ. Ὁ προσδιορισμός τῆς ἡμερομηνίας ἐπανόδου του ἔγινε μέ βάση τίς ἤδη ἀνειλημμένες καλλιτεχνικές του ὑποχρεώσεις στό ἐξωτερικό. Πράγματι, οὗτος ἐντός τῶν ἡμερῶν, ὅπως μᾶς δήλωσε χθές ἀναχωρεῖ σέ καλλιτεχνική περιοδεία στόν Καναδᾶ, ἐν συνεχείᾳ δέ ἔχει καί

● Συνέχεια στή σελίδα 11

Πρός τό Ἐφετεῖο Ἀθηνῶν

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΛΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΜΕΠ

Ἐντός τῶν ἡμερῶν ἡ ἀπόφαση

Σέ ἑπτά σημεῖα ἐντοπίζεται ἡ «προσθήκη καί ἀντίκρουσις», τήν ὁποία κατέθεσε προχθές εἰς τό Ἐφετεῖο Ἀθηνῶν ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τῆς Ἑταιρίας Μελέτης Ἑλληνικῶν Προβλημάτων κ. Γεώργιος Β. Μαγκάκης, 48 ὧρες μετά τή συζητηθεῖσα ἔφεσή της κατά τῆς πρωτοδίκου περί διαλύσεώς της ἀποφάσεως. Πρόκειται περί «προσθήκης» στίς ἤδη κατατεθεῖσες προτάσεις τῆς ἐγκαλούσης Ἑταιρίας καί «ἀντικρούσεως» τῶν προτάσεων καί ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, πού ἐκίνησε τή διαδικασία τῆς διαλύσεως καί πού τήν ἐπέτυχε πρωτοδίκως. Ἡ ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου ἀναμένεται, ὅπως ἐγράφη ἤδη, νά ἐκδοθῆ ἐντός τῶν ἡμερῶν.

Ἐπ' οὐδενί λόγω — ἀναφέρεται εἰς τήν «προσθήκην καί ἀντικρουσιν» — αἱ ὀργανωθεῖσαι ὑπό τῆς Ἑταιρείας δημόσιαι συγκεντρώσεις καί ὁμιλίαι, ἀποτελοῦν ἐκδηλώσεις οἱασδήποτε φύσεως πολιτικῆς δραστηριότητος.

Πολύ περισσότερο, προστίθεται, δέν συνιστοῦν πολιτικήν δραστηριότητα ἀπαγορευομένην ἀπό τό ἰσχύον σήμερον συνταγματικόν καθεστώς, ὅπως ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη πρωτοδίκως ἀπόφασις, ἐπικαλουμένη μάλιστα πρός στήριξιν τῆς κρίσεως αὐτῆς δύο ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως αὐταί τοῦ ἀνωτάτου διοικητικοῦ δικαστηρίου δέν δέχονται, ὅτι εἶναι σή μερον ἀπηγορευμένη πᾶσα πολιτική δραστηριότης. Ἔκριναν ὅτι ἀπαγορεύεται, ἐμμέσως, ἐκείνη μόνον, ἡ ὁποία τελεῖ ἐν ἀναστολῇ, ἐπειδή δέν ἔχουν ἀκόμη τεθῆ εἰς ἐφαρμογήν τά ἄρθρα τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, πού τήν προβλέπουν.

Ἐκ τῶν ὀκτώ συνταγματικῶν ἄρθρων, ἡ ἰσχύς τῶν ὁποίων τελεῖ ἀκόμη ὑπό ἀναστολήν, εἰς ἄσκησιν πολιτικῆς δραστηριότητος ἀναφέρονται μόνον τρία: Τά ὑπ' ἀριθμ. 58 περί πολιτικῶν κομμάτων, 60 περί ἐκλογῆς βουλευτῶν καί 121 παράγρ. 2 περί ἐκλογῆς δημοτικῶν καί κοινοτικῶν ἀρχόντων. Μόνον ἡ δράσις, λοιπόν, ἡ ἐμπίπτουσα εἰς τά τρία αὐτά ἄρθρα, ἐδέχθη τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὅτι ἀπαγορεύεται. Ἀλλά τοιαύτην δράσιν δέν ἀποτελοῦν δεβαίως αἱ ὀργανωθεῖσαι ὑπό τῆς Ἑταιρείας ὁμιλίαι, εἰς τάς ὁποίας οὔτε ἡ παραμικρά νύξις ποτέ ἐγένετο περί συστάσεως κόμματος, πολιτικῆς ὀργανώσεως κλπ.

● Καί ἰσχυρίσθη μέν — παρατηρεῖ περαιτέρω ὁ κ. Γ. Β. Μαγκάκης — ἡ Διοίκησις, διά τοῦ ἐξετασθέντος μάρτυρός της ἀστυνομικοῦ, ὅτι κατά πληροφορίας τῶν ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας, οἱ κ.κ. Ἰω. Πεσμαζόγλου

● Συνέχεια στή σελίδα 13

Ο Κ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΤΙΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

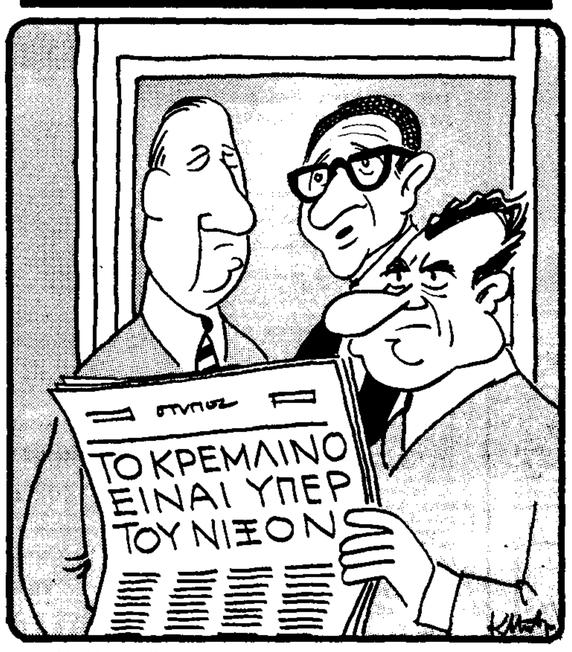

— Ἡ ἔλλειψη ἄρτου τούς ἔχει βαρέσει στό κεφάλι φαίνεται...

Μέ ἔγγραφό του

Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΑΝΤΑ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ

Εἶναι ἀπορριπτικό

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 7. Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας.

Σήμερα ὁ πρόεδρος Μακάριος θά ἐπιδώση τήν ἀπάντησή του πρός τούς τρεῖς μητροπολίτες ἀναφορικό μέ τήν ἀξίωσή τους νά συγκληθῆ ἐκτάκτως ἡ Ἱερά Σύνοδος γιά τήν συζήτηση τοῦ θέματος τῆς παραιτήσεώς του ἀπό τήν προεδρία. Ὅπως πιστεύεται, ἡ ἀπάντηση τοῦ προέδρου Μακαρίου θά εἶναι ἀπορριπτική.

Ὁ ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ θέλει, λέει, νά ἐπιστρέψη στήν Ἑλλάδα —αὐτό, τουλάχιστο, διαβάζουμε ἀπό προχθές, καθώς, ἡ ζωηρότατα ἐκφρασθεῖσα σέ πρωϊνή ἐφημερίδα ἐπιθυμία του, προβάλλεται ἐντυπωσιακά καί ἀπό ἄλλες. Δέν ξέρω ἄν τά γραφόμενα ἀνταποκρίνωνται στήν πραγματικότητα ἤ ἔν, μετανοῶν, ὁ συμπαθής συνθέτης, τ' ἀναιρέση, ὡριμώτερα σκεπτόμενος. Συνέβη, βλέπετε, κάμποσες φορές πολλά περί δηλώσεων τοῦ Μίκη νά γραφοῦν καί νά ἀναιρεθοῦν, ἐν συνεχείᾳ, εἴτε ἀφειλόμενα σέ ἀνακριβεῖς πληροφορίες τῶν γραφόντων, εἴτε στήν δική του, ἀπό πολλά καί περί πολλά ταλαντιζόμενη σκέψη.

Μιά καί ἀποτελεῖ, ὡστόσο, πάλι ἐπικαιρότητα ὁ δημοφιλής μουσικοσυνθέτης —ἡ πολυσχιδής δραστηριότητά του, ἄλλοτε, τόν φέρνει κάθε τόσο στό προσκήνιο— ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νά τοῦ ἀφιερώσω σήμερα τήν στήλη μου, ἀσχετα μέ τήν ἀκρίβεια ἤ ἀνακρίβεια τῶν γραφομένων.

Ὁ Μίκης ἀποτελεῖ μιά ἐντελῶς ἰδιόμορφη προσωπικότητα καί δέν νομίζω ὅτι θά ἔπεφτα ἔξω, ἄν ἔλεγα ὅτι μοιάζει πολύ μέ ἕνα εἶδος μουσικοῦ... Ἀμλέτου τῆς ἐποχῆς μας. Εἶναι, δηλαδή, ἕνας συμπαθέστατος στοχαστής —ἔστω κι' ἄν δέν περιόρισε τήν δραστηριότητά του μόνο στόν στοχασμό— πού ἀπό τήν μιά μεριά βλέπει ὅτι ἀκάτι σάπιο ὑπάρχει στό βασίλειο τῆς Δανίας» καί θέλει νά τό διορθώση καί ἀπό τήν ἄλλη πλημμυρίζεται ἀπό μουσικούς φθόγγους, πού ἀσφυκτιοῦν στήν ψυχή του καί θέλουν νά ἐκδηλωθοῦν, ὡθώντας τον πρός τούς μαγευτικούς λειμῶνες τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας. Τούτη ἡ ἀντιθετική σύνθεση τῆς δισυπόστατης προσωπικότητός του ἀποτελεῖ καί τό δράμα του, καθώς τοῦ προβάλλει τό κλασσικό ἐρώτημα, πού ἤπρε τώρα, ὅπως φαίνεται, τήν δεύτερη διατύπωσή του: «Νά ζῆ κανένας... στήν Ἑλλάδα ἤ νά μή ζῆ;»

Τό νά ζῆ κανένας στήν Ἑλλάδα εἶναι, βέβαια, εὐχάριστο γιατί, στό κάτω-κάτω, ἔχει... καί τήν «σκιά» τοῦ

Εὔθυμα καί σοβαρά

Ο ΜΙΚΗΣ

Τοῦ ΔΗΜ. ΨΑΘΑ

στρατιωτικοῦ νόμου, πού τόν παρακολουθεῖ καί τόν βοηθᾶ νά εἶναι καλό παιδί καί νά μή κάνη ἀταξίες, ὅπως, ἔξαφνα, ὅλοι ἐμεῖς, πού ἔχουμε τόν εὐεργετικό αὐτόν συμπαραστάτη.

Ἐφ' ὅσον, λοιπόν, τό πάρη ἀπόφαση ὁ Μίκης ὅτι θά εἶναι καλό παιδί καί θά παραιτηθῆ ἀπ' τήν ἐπιθυμία του νά διορθώση τό βασίλειο τῆς Δανίας, θά τά βρῆ ἐδῶ, ὑποθέτω, ὅλα καλά καί θά μπορέση, ἐπί τέλους, ἄνετα νά ἐκδηλώση τήν ἄλλη του φύση, τήν καλλιτεχνική δραστηριότητά του. Ἐκείνη ἀκριβῶς, πού τόσο ἔλειψε καί μᾶς λείπει ἀπ' τήν Ἑλλάδα, ὁ ἀέρας τῆς ὁποίας εἶναι ἀκόμα γεμάτος ἀπ' τίς ἀναμνήσεις τῶν ἀξέχαστων μελωδιῶν του.

Γιατί ὁ Θεοδωράκης εἶναι ἕνα πολύτιμο, ἕνα ἀνεκτίμητο μουσικό ταλέντο, πού χάρισε ὁ καλός Θεός στόν τόπο μας, πού μαζί μέ τόν Ἰσάξιο Μάνο Χατζιδάκι, στάθηκαν οἱ δυό ἀξεπέραστοι δημιουργοί, γιά τούς ὁποίους δίκαια μπορεῖ νά ὑπερηφανεύεται ὁ τόπος μας. Τόν θαυμάσιο Μάνο Χατζιδάκι τόν πῆρε ἡ δίνη τῆς διεθνοῦς του ἐπιτυχίας καί τόν στερήθηκε ἐπί πολύ καιρό ὁ τόπος μας, ἀλλά, τουλάχιστο τώρα, εἶναι ἰσάξιο κι' ἀκοῦμε καί τούς δίσκους του. Ἐνῶ τούς δίσκους τοῦ Μίκη Θεοδωράκη τούς ἔχουμε κλεισμένους ἤ κλείνουμε τά παράθυρά μας ὅταν θέλουμε νά τούς χαροῦμε.

Εἶχα προσωπική γνωριμία καί φιλία μέ τόν Μίκη Θεοδωράκη —οἱ ἰδεολογίες μας συνέκλιναν σέ μερικά, ἀλλά ἀπό ἕνα σημεῖο καί πέρα ἦταν ἄντικρυς ἀντίθετες καί ριζικά διαφορετικές— κι' ἡ δασκική μου παρατήρηση ἀφοροῦσε πάντα τήν πολιτική δραστηριότητά του.

— Τί τήν θέλεις τήν ἔρμη τήν πολιτική, ἀγαπητέ μου; Ἐσύ εἶσαι μιά ἀστείρευτη καί γάργαρη μουσική πηγή, ὅπου ξεδιψᾶ ὁ λαός μας, αὐτός ὁ τυραννισμένος λαός πού τόσο ἀγαπᾶς. Γιατί δέν ἀφοσιώνεσαι ὁλότελα στήν καλλιτεχνική σου δημιουργία, γιά νά χαιρώμαστε τά ἔργα σου, χωρίς αὐτές τίς πολιτικές σου ἐκτροπές, πού κάνουν τόσους καί τόσους ν' ἀποστρέφουν τό πρόσωπό τους ἀπό σένα; Πολιτικοί καί ἀγωνιστές ἰδεολογιῶν ὑπάρχουν ἄπειροι. Ἐσύ εἶσαι ἕνας! Γιατί χαραμίζεις τόν ἑαυτό σου; Δέν σοῦ φτάνει ἡ φήμη σου τοῦ δημοφιλέστερου μουσικοσυνθέτη; Δέν σοῦ φτάνει τόση δόξα;

Χαμογελοῦσε πάντα ὁ Θεοδωράκης:

– Δέν πρόκειται γιά δόξα. Εἶναι χρέος!

Αὐτό πού θεωροῦσε χρέος του ὁ Μίκης ἔβγαινε ἀπό μιά νικρή του ἐμπειρία, ὄχι μόνο προσωπική, ἀλλά καί τῶν ὁμαίδεστῶν του, πού συνέπασχαν μαζί του —ἦταν κάτι τό πολύ δραματικό πού δέν μποροῦσε νά τό ξεπεράση. Κι' ἔτσι ἀντί νά παραιτήση τόν πολιτικό ἀγῶνα, ἔμπλεκε ὅλο καί περισσότερο στά γρανάζια του, μέχρι τοῦ σημείου ν' ἀναδειχτῆ σέ σημαίνουσα πολιτική προσωπικότητα, ἐκείνους τούς καιρούς, πράγμα πού τοῦ δημιούργησε, ἐν συνεχείᾳ, τίς γνωστές του περιπέτειες.

Νά ἔχη ἀπογοητευθῆ ἀπό αὐτοῦ τοῦ εἴδους τήν δραστηριότητά του ὁ Μίκης; Πολλά σημάδια τό δείχνουν, τούς τελευταίους καιρούς. Μακάρι νά εἶναι ἀλήθεια τά ὅσα γράφονται αὐτές τίς μέρες. Ἄσχετα μέ ὅλα τ' ἄλλα, ἡ Ἑλλάδα ζητᾶ τόν Θεοδωράκη.

ΔΗΜ. ΨΑΘΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

Μετά τή Θεσσαλονίκη, τό Βόλο, τήν Κρήτη, τή Μυτιλήνη, τή Λάρισα, τή Λαμία, μιά σειρά ἀνταποκρίσεων τοῦ συνεργάτη τῶν «Νέων» ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΝΔΑΝΟΥ ἀπό τήν πρωτεύουσα τῆς Ἠπείρου, ὅπου διεξάγεται ἕνας ἀληθινός ἀγώνας δρόμου ἀνάμεσα σέ ἀντίρροπες ἐξελίξεις.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

"Ενα ζωτικό ἐπίκεντρο τοῦ νευραλγικοῦ ἑλληνικοῦ ἀκριτικοῦ χώρου, μιά πόλη σφραγισμένη ἀπό τήν ἱστορία, πού ἀγωνίζεται σκληρά γιά νά ξεφύγη ἀπό τή μέτρια μοῖρα της, μέσα σ' ἕναν ἀστερισμό ἀπό χωριά πού ἐρημώνονται, σέ ἐξαιρετικῶς ἀνησυχητικό ρυθμό.